

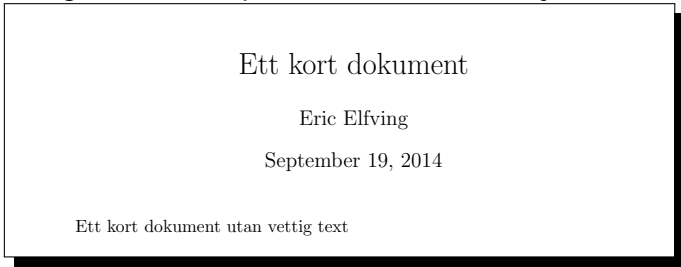
L^AT_EX

Eric Elfving
Institutionen för datavetenskap (IDA)

19 september 2014

- ▶ L^AT_EX är ett “document preparation system”
- ▶ Vanliga ordbehandlare (t.ex. MS Word och OpenOffice) fungerar enligt principen **What You See Is What You Get** (WYSIWYG)
- ▶ L^AT_EX låter författaren fokusera på innehållet istället för utseendet - **What You See Is What You Mean**

- ▶ Antag att vi vill skapa ett dokument med följande innehåll:

- ▶ I en ordbehandlare krävs det ganska mycket jobb...

- ▶ I L^AT_EX skriver man “enkel” kod i en texteditor:

```
\documentclass{article}

\author{Eric Elfving}
\title{Ett kort dokument}

\begin{document}
\maketitle
Ett kort dokument utan vettig text
\end{document}
```

- ▶ Likt ett programmeringsspråk kompileras sedan din källkod till ett dokument
- ▶ Det finns stöd för flera olika filformat, men pdf är ju alltid trevligt
- ▶ På grund av referenser, inkluderingar och annat behöver man ofta kompilera i flera steg, därför finns det ett script `latexmk` som löser problemet åt en
 - ▶ Väljaren `-pdf` ger en pdf-fil som resultat
 - ▶ Väljaren `-pvc` uppdaterar resultatfilen när källkoden ändras
 - ▶ I Mint finns det flera paket för att installera L^AT_EX, men `latex-full` installerar "allt":
`sudo apt-get install texlive-full latexmk`

- ▶ Ett \LaTeX -dokument består av fyra grundläggande element:
 - ▶ Kommandon (command):


```
\namn[valfria parametrar]{obligatoriska parametrar}
```
 - ▶ Block (group):


```
{ ... }
```
 - ▶ Miljöer (environment):


```
\begin{miljönamn}
          ...
          \end{miljönamn}
```
 - ▶ Kommentarer:

Endast enradskommentarer, inleds med %

```
\documentclass{...}  
% Beskriver vilken typ av dokument vi skriver.  
% Finns flera inbyggda som tex article , report och letter  
  
% Inledning (preamble)  
  
\begin{document}  
% Här står allt som ska synas i dokumentet  
\end{document}
```

- ▶ Området mellan `\documentclass` och `\begin{document}` kallas inledning (preamble)
- ▶ I inledningen kan man göra inställningar och ladda in extra paket för att lösa saker som språket inte har i grunden
- ▶ Ett paket laddas in med kommandot `usepackage`:
`\usepackage[paketparametrar]{paketnamn}`

- ▶ `inputenc` - används för att få "specialtecken" (tex å,ä och ö) att fungera
`\usepackage[utf8]{inputenc}`
- ▶ `babel` - Språkställningar såsom avstavning och formatering av tal och datum
`\usepackage[swedish]{babel}`
- ▶ `graphicx` - Stöd för att inkludera bilder och grafik
- ▶ `listings` - Inkludera och formatera källkod
- ▶ `xcolor` - Massor av färger

1. Öppna ett tidigare dokument
2. Modifiera inledningen och ta bort resten
3. Spara som ett nytt dokument
4. Starta latexmk (med -pvc)
5. Låt texteditorn ta halva skärmen och din dokumentvisare andra halvan
6. Direkt du sparar uppdateras dokumentet i läsaren

- ▶ Rubriker skapas enkelt med kommandon:
 - ▶ Huvudrubriker med `\section{rubriknamn}`
 - ▶ Underrubrik med `\subsection{namn}`
 - ▶ Lägre nivå med `\subsubsection{namn}`
- ▶ Vid användning av dokumentklasserna report eller book finns även `chapter` i toppen av hierarkin
- ▶ Alla rubriker blir automatiskt numrerade
 - ▶ Går att stänga av med *-varianten:
`\section*{namn}`
- ▶ Innehållsförteckning skapas automatiskt med kommandot `tableofcontents`

- ▶ Precis som i HTML finns två typer av listor;
 - ▶ `itemize` - punktlista (`ul`)
 - ▶ `enumerate` - numrerad lista (`ol`)
- ▶ Exempel:

```
\begin{enumerate}  
\item Punkt ett  
  \begin{enumerate}  
    \item hej  
  \end{enumerate}  
\item Punkt två  
\end{enumerate}
```

1. Punkt ett
 - 1.1 hej
2. Punkt två

```

\begin{table}[!h]
\begin{tabular}{|r|l|}
\hline
7C0 & hexadecimalt \\
3700 & oktalt \\
11111000000 & binärt \\
\hline
1984 & decimalt \\
\hline
\end{tabular}
\caption{Olika talbaser}
\label{tab:talbaser}
\end{table}

```

7C0	hexadecimalt
3700	oktalt
11111000000	binärt
1984	decimalt

Tabell: Olika talbaser

$$x = 2^3 * (4 + 2)$$

$$x = 2^3 * (4 + 2)$$

```
\begin{displaymath}
F_n =
\left\{ \begin{array}{ll}
n & n < 2 \\
F_{n-1} + F_{n-2} & n \geq 2
\end{array} \right.
\end{displaymath}
```

$$F_n = \begin{cases} n & n < 2 \\ F_{n-1} + F_{n-2} & n \geq 2 \end{cases}$$

- ▶ För att referera till andra delar i sitt dokument använder man sig av `\label` och `\ref`
 - ▶ `\label{namn}` används för att markera området (t.ex. en rubrik eller bildtext) man vill referera till
 - ▶ `\ref{namn}` används i löpande text för att sätta in en referens till markeringen `namn`
- ▶ För att referera till andra källor används `\cite`
 - ▶ Paketet `natbib` ger även tillgång till kommandona `citet` och `citep` som formaterar referenserna snyggare

```
\documentclass{article}
\usepackage[utf8]{inputenc}
\usepackage[swedish]{babel}

\begin{document}
\section{Historia}
\label{sec:history}
Här berättar vi lite historia

\section{Sammanfattning}
I del \ref{sec:history} ...
\end{document}
```

1 Historia

Här berättar vi lite historia

2 Sammanfattning

I del 1 ...

- ▶ Om man har många externa källor kan man flytta ut dem på en separat fil
- ▶ Man strukturerar upp dem i en fil med filändelse `.bib`
- ▶ Där man sedan vill inkludera källorna kör man kommandot `\bibliography{filnamn}` (där `filnamn` är utan filändelse)
- ▶ Exempel på BibTeX-källa:

```
@article{berland13,  
author = {Berland, Matthew and Martin, Taylor and Benton, Tom and  
          Petrick Smith, Carmen and Davis, Don},  
title = {Using Learning Analytics to Understand the Learning  
         Pathways of Novice Programmers},  
journal = {Journal of the Learning Sciences},  
volume = {22},  
number = {4},  
pages = {564–599},  
year = {2013},  
}
```

- ▶ Det är ganska lätt att skriva ett snyggt dokument
- ▶ Källkoden kan läsas i alla texteditorer - en viss ordbehandlares text är ofta svår att läsa i en annan (eller en annan version)
- ▶ Du kan fokusera helt på texten
- ▶ Indexering, fotnötter och citeringar sköts automatiskt
- ▶ Eftersom allt är ren text går det att generera texten i vilket program (eller programspråk...) som helst!
- ▶ Kompilatorn tvingar dig att göra rätt - din text byggs upp på ett vettigt sätt
- ▶ Inbyggt stöd för att dela upp texten - lätt att samarbeta med andra
- ▶ Källkod går bra att versionshantera...

- ▶ Hög inlärningströskel
- ▶ Finns massor av kommandon och miljöer (såklart också en fördel)
- ▶ Kan vara svårt att få din text att se ut exakt som du vill
- ▶ Normalt sett ser man inte resultatet medan man skriver utan måste vänta på kompilering

- ▶ <http://en.wikibooks.org/wiki/LaTeX/>
En väldigt bra wiki med både grunder och avancerade ämnen
- ▶ Comprehensive TeX Archive Network (CTAN)
<http://www.ctan.org>
Samling av latexmoduler

Linköpings universitet

expanding reality

www.liu.se